

Peter Cuijpers

Nicodemus

De nacht, de schemering en het licht

Johannes 3:1-21; 7:50-52; 19:39-42

Johannes schrijft in zijn evangelie drie keer over Nicodemus. Als we deze drie Schriftplaatsen overdenken, zijn ze een illustratie van de toestand waarin iemand zich geestelijk kan bevinden, een afspiegeling van de toestand van iemands ziel. In Johannes 3 bevindt Nicodemus zich in het duister van de nacht; in Johannes 7 in de schemering; en in Johannes 19 is hij in het volle daglicht.

De nacht

‘Nu was er een mens uit de farizeeën, zijn naam was Nicodemus, een overste van de Joden; deze kwam ‘s nachts bij Hem’ (Joh. 3:1).

De nacht wordt gekenmerkt door duisternis. Dit is de situatie waarin ieder mens van nature leeft. De onbekeerde dwaalt rond in de duisternis, totdat hij in aanraking komt met de Heer Jezus. Hij is het

Licht dat in de wereld is gekomen, en ieder mens verlicht (Joh. 1:9; vgl. Joh 3:19-21).

Nicodemus was een farizeeër, een overste van de Joden, en een vooraanstaand Schriftgeleerde. De Heer Jezus noemt hem de leraar van Israël (Joh. 3:10). Maar de leraar van Israël tastte volledig in het duister, toen de Heer Jezus met hem sprak over de wedergeboorte en het ingaan in het koninkrijk van God. Het was overduidelijk nacht in zijn ziel, hij begreep er niets van!

De natuurlijke mens is geestelijk blind; hij begrijpt niets van de verborgen wijsheid van God. Iemand die niet opnieuw geboren is en de Geest niet ontvangen heeft, aanvaardt niet wat van de Geest van God is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet begrijpen, omdat het geestelijk beoordeeld wordt (1 Kor. 2:6-14). Nicodemus bevond zich duidelijk nog in de duisternis. Hij moest opnieuw geboren worden om het koninkrijk van God te kunnen zien (Joh. 3:3). Zo moet ieder mens opnieuw geboren worden om de verborgen wijsheid van God te kunnen zien.

De schemering

De schemering is de tijd van de dag waarop het licht dan wel donker wordt. In deze overdenking is dit het moment kort vóóordat de zon opgaat en het licht wordt.

Het optreden van de Heer had voor veel tumult gezorgd. De farizeeërs en de overpriesters merkten dat Jezus bij het gewone volk toenam in populariteit. Zij gaven hun dienaars daarom opdracht Hem te grijpen. De dienaars waren echter zo onder de indruk van de woorden van de Heer, dat zij hun handen niet naar Hem durfden uit te strekken (Joh. 7:45). De farizeeërs waren boos (vs. 47-49). Maar één van hen, Nicodemus, stond op en nam het voor Jezus op: *'Veroordeelt onze wet soms de mens, tenzij zij eerst van hem hoort en weet wat hij doet?'* (vs. 50-51).

Er zijn vele mensen die het op die manier voor de Heer Jezus opnemen, maar als dit op weerstand stuit, zwijgen zij. Ze durven Hem nog niet openlijk te belijden. De farizeeërs antwoordden en zeiden tot Nicodemus: *'Bent u soms ook uit Galilea?'* Met andere woorden: Bent u soms ook onwetend, en één van Zijn discipelen (vgl. Luk. 22:59)? Nu, dit durfde hij nog niet publiekelijk te beamen!

Het licht

In Johannes 19 bevindt Nicodemus zich helemaal in het licht. Christus was gekruisigd. Alles was gegaan, zoals Hij al eerder met Nicodemus had besproken (Joh. 3:14-17). Zoals Mozes de slang in de woestijn had verhoogd, zo moest ook de Zoon des mensen verhoogd worden. Hij was gekruisigd op het vloekhout der

schande. Samen met Jozef van Arimathea, die in het geheim een discipel van Jezus was, zorgde Nicodemus voor Jezus' begrafenis. Daarmee trad hij uit de schemering en liet hij aan iedereen zien dat hij achter de Heer Jezus ging staan. Mensenvrees had plaatsgemaakt voor geloofsmoed, zijn ziel was verlicht. Hij was opnieuw geboren, en had deel gekregen aan het eeuwige leven: *'Want zo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren heeft gegeven, opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft'* (Joh. 3:16).

Ieder mens bevindt zich geestelijk gesproken in een van deze drie toestanden: hij is in de nacht, in de schemering of in het licht. Geef zelf maar aan in welke situatie jij je momenteel bevindt. Als je nog geen keuze hebt gemaakt voor de Heer Jezus, ben je nog in de duisternis. Dit betekent dat je voor eeuwig verloren gaat, als je niet bekeert (Joh. 3:16-21). Misschien twijfel je nog. Is het allemaal wel waar wat er in de Bijbel staat? Je leest de Bijbel, je spreekt met christenen en je bent al een eind op weg. Je bent zoekende, maar je durft nog niet openlijk voor de Heer Jezus uit te komen. Je bevindt je nog in de schemering. Toen ik zelf zoekende was, stopte ik snel mijn Bijbel weg als er een vriend op bezoek kwam. Ik schaamde mij hiervoor! Ik bevond mij nog in de schemering. Net zoals Jozef van Arimathea was ik een discipel in het geheim. Uit vrees voor de mensen durfde ik er nog niet openlijk voor uit te komen. Vroeg of laat zullen we echter in het volle daglicht moeten treden, en openlijk belijden dat we geloven in de Heiland Die voor onze zonden gestorven is aan het kruis. Schaam je daarom niet voor Hem. De Heer schaamt Zich ook niet voor jou (Hebr. 2:11). Zoek Hem op (Joh. 3), neem het voor Hem op (Joh. 7), en schaam je niet voor Hem Die Zich voor jou in de dood heeft gegeven (Joh. 19).

'Want wie zich voor Mij en voor Mijn woorden schaamt, voor hem zal de Zoon des mensen Zich schamen wanneer Hij komt in Zijn heerlijkheid en die van de Vader en van de heilige engelen.'

Lukas 9:26

